

W rejonach Polski o ostrzejszym klimacie (północny wschód i tereny górskie) należy unikać sadzenia gatunków wrażliwych, np. glicynii (*Wisteria*), milinów (*Campsis*), rdestówki Auberta (*Fallopia aubertii*), bluszczu pospolitego (*Hedera helix*), wiciokrzewu japońskiego (*Lonicera japonica*) i wiciokrzewu Henryiego (*Lonicera henryi*), akebii (*Akebia*), winobluszczu trójklapowego (*Parthenocissus tricuspidata*), chyba że znajdziemy dla nich miejsce osłonięte, o korzystnym mikroklimacie. Z powodzeniem można natomiast stosować np. hortensję pnącą (*Hydrangea anomala* subsp. *petiolaris*), aktinidię pstrolistną (*Actinidia kolomikta*), chmiel (*Humulus lupulus*), powojniki (*Clematis*), z wyjątkiem powojnika górskiego (*Clematis montana*), dławiszce (*Celostrus*) czy winobluszcz pięciolistkowy (*Porthenocissus quinquefolia*). W Polsce południowo-zachodniej można stosować wszystkie z wymienionych powyżej pnączy, łącznie z odmianami powojnika górskiego (*Clematis montana*).

Pnącza mają zróżnicowane wymagania świetlne. W miejscach słonecznych, dobrze oświetlonych przez większość dnia, dobrze jest posadzić glicynię (*Wisteria*), milinę (*Compsis*), aktinidię (*Actinidia*), winorośl (*Vitis*), winobluszcz trójklapowy (*Porthenocissus tricuspidata*), powojniki (*Clematis*) wielkokwiatowe o pełnych kwiatach, powojniki z grupy *Tangutica*. Miejsca półcieniste czy wystawy północne są ulubione przez: bluszcz pospolity (*Hedera helix*), kokornak wielkolistny (*Aristolochia mactrophylla*), hortensję pnącą (*Hydrangea anomala* subsp. *petiolaris*), przywarkę japońską (*Schizophragma hydrangeoides*), trzmielinę Fortune'a (*Euonymus fortunei*) i jej odmiany, zwłaszcza odmianę 'Coloratus', akebię pięciolistkową (*Akebia quinota*), niektóre wiciokrzewy (*Lonicera*) oraz powojniki (*Clematis*) z grupy *Atragene* kwitnące wczesną wiosną (fot. 1).

Pnącza różnią się znacznie wymaganiami glebowymi. W warunkach ogrodowych gleba może być użyźniona, np. kompostem czy obornikiem, można zmienić jej

kwasowość czy wilgotność. Gdy naszą ingerencję w warunki glebowe chcemy ograniczyć, dobór roślin odpowiednich do siedliska nabiera znaczenia. Kwaśne gleby dobrze są tolerowane przez wiciokrzewy (*Lonicera*), winniki (*Ampelopsis*), hortensję pnącą (*Hydrangea anomala* subsp. *petiolaris*) czy przywarkę japońską (*Schizophragma hydrangeoides*), a nie lubi ich bluszcz (*Hedera*) i większość powojników (*Clematis*).

Na glebach żyznych dobrze będą rosły wszystkie pnącza, gdyż sprzyja to wytworzeniu dużej masy pędów i liści. Gleby ubogie stosunkowo dobrze tolerują dławiszce (*Celastrus*), winobluszcz zaroślowy (*Parthenocissus inserta*), winobluszcz pięciolistkowy (*Porthenocissus quinquefolia*), milin (*Campsis*) (fot. 2) oraz wiele powojników (*Clematis*), a zwłaszcza 'Pamela Jackman' z grupy *Atragene*, 'Praecox' z grupy *Heracleifolia* i 'Paul Farges' z grupy *Vitalba*, ale i one nie urosną okazale na czystym piachu, jeśli zapomnimy o nawożeniu i nawadnianiu.

Większość pnączy woli gleby umiarkowanie wilgotne lub wilgotne, ale dobrze zdrenowane. Szczególnie ważne jest to dla: aktinidii (*Actinidia*), bluszczu pospolitego (*Hedera helix*), hortensji pnącej (*Hydrangea anomala* subsp. *petiolaris*), kokornaku wielkolistnego, (*Aristolochia macrophylla*), przywarki japońskiej (*Schizophragma hydrangeoides*), wiciokrzewów (*Lonicera*), czy większości powojników (*Clematis*). Suchsze gleby nieźle są tolerowane przez: powojniki z grupy *Tangutica*, np. 'Bill MacKenzie' czy 'Lambton Park', z grupy *Vitalba*, np. 'Paul Farges', przez powojnik bylinowy (*Clematis*) 'Praecox', przez dławiszce (*Celastrus*), winorośl japońską (*Vitis coignetiae*) oraz winorośl pachnącą (*Vitis riparia*) i milin (*Campsis*).

Niezapewnienie odpowiedniego stanowiska może zwiększyć występowanie szkodników, np. wiciokrzewy (*Lonicera*), w miejscach zbyt suchych lub słonecznych łatwo będą atakowane przez mszyce (zwłaszcza w maju), a kokornak wielkolistny (*Aristolochia macrophylla*) przez przedziorki.

Dobierając pnącza, powinniśmy wziąć pod uwagę ich siłę wzrostu. Silnie rosnące pnącza, np. rdestówka Auberta (*Fallopia aubertii*), winorośl pachnąca (*Vitis riparia*) (fot. 3), winorośl japońska (*Vitis coignetiae*), powojniki (*Clematis*) 'Bill MacKenzie', 'Lambton Park' i 'Paul Farges', glicynie (*Wisteria*), czy wiciokrzew japoński (*Lonicera japonica*) 'Halliana', winnik tojadowaty (*Ampelopsis aconitifolia*) (fot. 4) są dobre do stosowania tam, gdzie chcemy przykryć szybko duże powierzchnie. Mogą być kłopotliwe w mniejszych przestrzeniach, gdy sadzimy rośliny w dużym zagęszczeniu, gdyż wymagają kontroli wzrostu. Silnie rosnące pnącza o dużej masie liści, np. glicynia (*Wisteria*), kokornak (*Aristolochia*), winorośl japońska (*Vitis coignetiae*) czy winorośl pachnąca (*Vitis riparia*), wymagają także mocnych podpór. Warto pamiętać, że sadząc wolniej rosnące pnącza, będziemy wprawdzie dłużej czekać na efekt, ale będą one wymagać mniej pielęgnacji.

Pnącza na szlakach komunikacyjnych cz. IV Warunki wyboru

Utworzono: wtorek, 27, lipiec 2010 07:23 Szczepan Marczyński

dr inż. Szczepan Marczyński

Szkółka Pojemnikowa Clematis, Sz. Marczyński, W. Piotrowski s.j., Pruszków
www.clematis.com.pl

Zagadnienia aranżacji i nasadzeń pnączy jako zieleni terenów publicznych i układów komunikacyjnych dr inż. Szczepan Marczyński omawiał podczas Konferencji „Zieleń Autostradowa”, której organizatorem była firma DENDROS. Konferencja odbyła się podczas kieleckich Targów AUTOSTRADA-Polska (12 maja 2010 r.). O pnączach w układach drogowych również można przeczytać w sierpniowo-wrzesniowym wydaniu magazynu AUDOSTRADY.